TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Sayı : 20888
Tarih : 28.10.2026

52277

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat IŞIKHAN** tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ç. Otlu

Çiçek OTLU

İstanbul Milletvekili

Sendikal örgütlenme hakkı, işçilerin çalışma yaşamında ekonomik ve sosyal haklarını koruyabilmelerinin, toplu pazarlık süreçlerine katılabilmelerinin ve demokratik haklarını kullanabilmelerinin temel güvencelerinden biridir. İstanbul'un Tuzla ilçesinde bulunan Kimyacılar Organize Sanayi Bölgesi'nde faaliyet gösteren VOLVAC Paketleme ve Gıda Makinaları San. Tic. Ltd. Şti. bünyesinde çalışan işçilerin sendikal örgütlenme haklarını kullanmalarının ardından işten çıkarıldıkları ve sendikal baskılarla karşı karşıya kaldıkları iddia edilmektedir.

DİSK/Birleşik Metal-İş Sendikası tarafından yapılan açıklamaya göre, VOLVAC işçileri çalışma koşullarının iyileştirilmesi, ekonomik ve sosyal haklarının korunması ve toplu iş sözleşmesi hakkından yararlanabilmek amacıyla sendika bünyesinde örgütlenmiştir. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından işyerinde gerekli çoğunluğun sağlandığına ilişkin düzenlenen yetki tespit yazısı, 15 Ekim 2026 tarihinde sendikaya ulaşmıştır. Ancak 23 Ekim 2026 tarihinden itibaren sendika üyesi beş işçinin işveren tarafından işten çıkarıldığı belirtilmiştir.

DİSK/Birleşik Metal-İş Sendikası söz konusu işten çıkarmaların işçilerin sendikal faaliyetlerini engellemek ve örgütlenme iradelerini kırmak amacıyla gerçekleştirildiğini ileri sürmektedir. İşten çıkarılan işçiler fabrika önünde direnişe başlamışlardır.

DİSK/Birleşik Metal-İş Sendikası Genel Merkezi ve İstanbul 1 No'lu Şubesi yöneticilerinin de destek verdiği eylemlerde, işten çıkarılan beş işçinin derhal işe iade edilmesi, sendika üyelerine yönelik baskı ve tehditlerin son bulması ve işverenin toplu iş sözleşmesi görüşmelerine başlaması talep edilmektedir.

Sendika kurma ve sendikaya üye olma hakkı, İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin 23. maddesinde ve Birleşmiş Milletler Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklara İlişkin Uluslararası

Sözleşme'nin 8. maddesinde de güvence altına alınmıştır. Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) 87 sayılı Sendika Özgürlüğü ve Sendikalaşma Hakkının Korunması Sözleşmesi ile 98 sayılı Örgütlenme ve Toplu Pazarlık Hakkı Sözleşmesi de işçilerin sendikal haklarının korunması ve sendikal ayrımcılığın önlenmesi bakımından devlete yükümlülükler getirmektedir. Anayasa'nın 49. maddesi devletin çalışanları koruma, çalışma barışını sağlama ve çalışma hayatını geliştirme yükümlülüğünü tanımlamıştır. 51. maddesi, çalışanların önceden izin almaksızın sendika kurma, sendikalara serbestçe üye olma ve üyelikten ayrılma haklarını güvence altına almaktadır. 53. maddesi ise işçilerin ve işverenlerin karşılıklı olarak ekonomik ve sosyal durumlarını ve çalışma şartlarını düzenlemek amacıyla toplu iş sözleşmesi yapma hakkını düzenlemektedir.

6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu'nun 17. maddesi sendika üyeliği hakkını düzenlerken, 25. maddesi sendika özgürlüğünün güvencesini oluşturmaktadır. Ayrıca 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 118. maddesinde, sendikal hakların kullanılmasının engellenmesi suç olarak düzenlenmiştir.

Uluslararası sözleşmeler, Anayasa ve yasalar uyarınca, sendikal faaliyetleri nedeniyle işten çıkarıldıkları iddia edilen işçilerin durumunun etkin biçimde araştırılması ve toplu pazarlık hakkının kullanılmasının güvence altına alınması, çalışma barışının korunması açısından önem taşımaktadır.

Bu bağlamda;

1- VOLVAC fabrikasında sendikalaşma sürecinin ardından beş işçinin işten çıkarılmasına ilişkin Bakanlığınız herhangi bir inceleme başlatmış mıdır? İşten çıkarmaların gerekçeleri araştırılmış mıdır?

2- DİSK/Birleşik Metal-İş Sendikası'nın VOLVAC işyerinde gerekli çoğunluğu sağladığına ilişkin yetki tespitine işveren tarafından itiraz edilmiş midir?

3- Toplu iş sözleşmesi yetki süreci hangi aşamadadır? VOLVAC işyerinde toplu iş sözleşmesi yetki sürecinin mevzuata uygun şekilde tamamlanması için Bakanlığınız tarafından hangi işlemler yürütülmektedir?

4- VOLVAC işyerinde sendika üyelerine yönelik baskı, tehdit ve yıldırma iddiaları hakkında Bakanlığınıza bir başvuru yapılmış mıdır? Bu iddialar araştırılmakta mıdır?

5- İşçilerin sendikal haklarının engellendiği iddiaları hakkında bir suç duyurusunda bulunulmuş mudur?

6- İşten çıkarılan beş işçinin hak kayıplarının giderilmesi ve sendikal haklarının korunması amacıyla girişimleriniz olacak mıdır?

7- VOLVAC işçilerinin Anayasada tanımlanan sendikalaşma ve toplu iş sözleşmesi haklarını kullanabilmeleri için hangi etkin tedbirler alınacaktır?

8- Son beş yılda sendikal faaliyetleri nedeniyle işten çıkarıldıkları iddiasıyla işçiler tarafından Bakanlığınıza kaç başvuru yapılmıştır? Bu başvuruların kaçı hakkında inceleme veya denetim gerçekleştirilmiş, kaç işyerinde mevzuata aykırılık tespit edilmiş ve hangi yaptırımlar uygulanmıştır?

9- İşverenlerin sendikal örgütlenmeyi engellemek amacıyla işten çıkarma, tehdit, baskı ve yıldırma yöntemlerine başvurduğu yönündeki iddiaların önlenmesi için Bakanlığınız tarafından yasal bir düzenleme yapılacak mıdır?